

Prace wózkiem jezdniowym

Sprawdzenie mocowania widel przed rozpoczęciem pracy.

Sprawdzenie powinno również obejmować oświetlenie.

Zapięcie pasów bezpieczeństwa przed uruchomieniem silnika wózka.

Sprawdzenie przed ruszeniem do tyłu czy w strefie pracy wózka nie ma ludzi.

Umieszczanie palety na widłach przed podniesieniem ładunku.

Umieszczanie ładunku na przyczepie (bez jego przesuwania po podłodze).

SPRAWDŹ WARUNKI PRACY

**JEŻELI
NA JAKIEŚ PYTANIE
ODPOWIESZ „NIE”,
ZASTANÓW SIĘ
I PODEJMIJ
NIEZBĘDNE DZIAŁANIA,
ABY TWOJA PRACA
BYŁA BEZPIECZNA.**

- Czy posiadasz stosowne uprawnienia operatora do wykonywania prac przy użyciu wózka jezdniowego z napędem silnikowym?
- Czy znasz instrukcję obsługi wózka jezdniowego i stosujesz zasady jego bezpiecznej obsługi?
- Czy eksploatowany przez Ciebie wózek podnośnikowy, który służy do podnoszenia ciężarów, posiada aktualną decyzję Urzędu Dozoru Technicznego o dopuszczeniu do eksploatacji?
- Czy wózek jest sprawny technicznie i czy jest to potwierdzone w dokumentach eksploatacyjnych?
- Czy przeprowadzasz kontrolę stanu technicznego wózka?
- Czy stosujesz certyfikowane środki ochrony indywidualnej, zalecane przez producenta wózka?
- Czy przed przystąpieniem do pracy z użyciem wózka masz aktualne informacje o warunkach pracy, w tym o masie ładunków, ich właściwościach fizycznych i chemicznych oraz rodzajach opakowań tych ładunków?

Odzież robocza i ochronna

- Do prac przy obsłudze wózka należy założyć dopasowaną i przylegającą do ciała odzież roboczą, która powinna być dostosowana do pory roku. Powinno się też założyć pełne buty z podeszwą antypoślizgową i podnoskiem chroniącym palce stóp.
- Podczas pracy powinieneś używać także hełmu ochronnego, jeśli występuje zagrożenie urazem głowy.

Bezpieczeństwo obsługi wózka

Przed przystąpieniem do pracy należy zapoznać się z instrukcją bezpiecznej eksploatacji wózka.

Czynności przed rozpoczęciem pracy

- Przed rozpoczęciem pracy należy sprawdzić każdorazowo stan techniczny wózka, w tym skontrolować: prawidłowość działania układu kierowniczego, hamulcowego i napędowego, mechanizmów podnoszenia oraz osprzętu (maszt, napięcie łańcucha i mocowanie wideł oraz ich stopień zużycia), sprawność oświetlenia i sygnalizacji, pra-

widowość działania urządzeń pomiarowo-kontrolnych oraz elementów i urządzeń zabezpieczających kierowcę i osoby współuczestniczące w czynnościach transportowych lub magazynowych.

- W przypadku wózka akumulatorowego należy sprawdzić baterię pod kątem ewentualnych wycieków i mocowania przewodów.
- Przy wózkach zasilanych z butli gazowej należy sprawdzić poprawność podłączenia butli (trzeba pamiętać o właściwym jej zamontowaniu i szczelności połączeń).
- Przed uruchomieniem silnika należy zapiąć pasy bezpieczeństwa, jeżeli wózek jest w nie wyposażony i sprawdzić czy dźwignia zmiany biegów znajduje się w położeniu biegu jałowego (na luzie).

Manewrowanie i jazda wózkiem

- Należy zachować szczególną ostrożność przy wszelkich manewrach i dostosować prędkość do warunków pracy. Unikać gwałtownego hamowania, ruszania i skręcania.
- Jeśli praca odbywa się w miejscu, gdzie istnieje zagrożenie dla osób postronnych, to takie miejsce należy oznakować lub odgradzić.

Przechylenie masztu z ładunkiem, po jego podniesieniu przed rozpoczęciem jazdy.

- Jeśli przejazd wózkiem odbywa się bez ładunku, należy opuścić widły do pozycji transportowej (jak najniżej) i przechylić maszt do tyłu.
- Do ładunku umieszczonego na paletcie, który trzeba podnieść, należy podjeżdżać wolno i umieścić widły w prowadnicach palety.
- Po dowolnym podniesieniu ładunku należy przechylić maszt do tyłu. Uniemożliwi to zsuniecie się ładunku i jego upadek.
- Przed cofaniem obowiązkowo należy obejrzyć się do tyłu i sprawdzić, czy w strefie pracy wózka nie ma ludzi i przeszkód.
- Jazda do tyłu jest dopuszczalna jedynie podczas manewrów jeśli transportowany ładunek zasłania widok do przodu lub przy zjeżdżaniu z ładunkiem z pochyłości. **Należy wówczas zachować szczególną ostrożność.**
- Aby transportowany ładunek umieścić np. na regale, należy powoli podnieść ładunek na żądaną wysokość po podjechaniu do niego przodem i wyprostowaniu masztu. Po podjechaniu do przodu (pamiętając, by nie doszło do zsunienia ładunku lub uszkodzenia regału), należy umieścić ładunek na belkach regału. Nie wolno przesuwania ładunku w regale.
- Aby podjąć paletę z ładunkiem, po podjechaniu pod regał i po upewnieniu się, że masa ładunku jest dopuszczalna, należy: wsunąć widły w konstrukcję palety i powoli podnieść (tak, aby nie zahaczyć o konstrukcję regału), przechylić maszt, odjechać od regału i opuścić ładunek.
- Nie należy używać przesuwu, jeśli ładunek uniesiony jest wysoko, gdyż grozi to utratą równowagi.

- Jazda z transportowanym ładunkiem może odbywać się tylko z opuszczonymi widłami.
- Podczas wyjeżdżania z budynku lub innego miejsca z ograniczoną widocznością należy zwolnić i użyć sygnału dźwiękowego.

Ładunek przewozi się wyłącznie z opuszczonymi widłami.

- Jadąc wózkiem należy obserwować podłoże, unikać nierówności i przeszkód, które mogą spowodować utratę kontroli nad wózkiem. Należy poruszać się w bezpiecznej odległości od krawędzi ramp.
- Z pochyłości należy zjeżdżać tyłem (ładunek powinien być skierowany ku górze). Nie wolno skręcać podczas jazdy na pochyłościach, bo grozi to przewróceniem.
- Przy zjeżdżaniu z ładunkiem z pochyłości, należy włączyć niski bieg.

Podnoszenie ludzi za pomocą wózka:

- Za pomocą wózka jezdniowego podnośnikowego można podnosić ludzi po spełnieniu określonych warunków:
  - w instrukcji obsługi wózka producent powinien zaznaczyć, że może on służyć do podnoszenia ludzi i określić warunki, w których jest to dozwolone (instrukcja technologiczno-ruchowa powinna dopuszczać taką możliwość – np. na dostosowanych i zamontowanych do tego celu pomostach),
  - jeśli wózek nie został przeznaczony do podnoszenia ludzi, może być do tego używany, jeżeli użytkownik ustali szczegółowe warunki obsługi i nadzoru nad pracą wózka, tak, aby zapewnić bezpieczeństwo podnoszonym osobom.
- Jeżeli producent wózka przewidział w dokumentacji techniczno-ruchowej, możliwość podnoszenia osób, nie jest wymagana odrębna zgoda Urzędu Dozoru Technicznego poza ogólną decyzją o dopuszczeniu do eksploatacji.
- W sytuacji, kiedy producent wózka nie przeznaczył go do podnoszenia osób, może być do tego używany, pod warunkiem uzyskania odrębnej zgody Urzędu Dozoru Technicznego.
- Wózek jezdniowy podnośnikowy z pomostem (koszem) do podnoszenia osób powinno się eksploatować jedynie w przypadku takiej konieczności, np. podczas napraw czy prac konserwacyjnych.

Czynności po zakończeniu pracy

- Po zakończeniu pracy należy zaciągnąć hamulec ręczny, wyjąć kluczyk ze stacyjki. Trzeba też pamiętać o opuszczeniu widel na podłoże i przechyleniu masztu w przód.
- W przypadku wózka akumulatorowego należy podłączyć ładowanie baterii akumulatorów do prostownika oraz określić czas ładowania.

Uwagi szczególne

- **Należy pamiętać, że:**
  - wysokość podnoszenia oraz udźwieg wózka wyposażonego w pomost nie mogą przekraczać wielkości podanych przez producenta,

- przewożenie i podnoszenie osób na wózku jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy wózek jest do tego przystosowany przez producenta,
- w czasie przerwy w pracy silnik wózka spalinowego, znajdującego się w pomieszczeniach produkcyjnych, powinien być wyłączony,
- używanie wózka z silnikiem spalinowym w pomieszczeniach pracy jest dopuszczalne, pod warunkiem, że substancje szkodliwe wydalone z silnika nie spowodują przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych w powietrzu.
- Operator wózka odpowiedzialny jest za jego zabezpieczenie przed uruchomieniem przez osoby nieupoważnione.
- Osoby współuczestniczące w czynnościach transportowych wykonywanych przy pomocy wózka powinny przestrzegać zasad bezpiecznej pracy oraz stosować się do wskazówek operatora i pracować w hełmach ochronnych.

Nie wolno!

- **Podnosić ładunków o masie przekraczającej dopuszczalny udźwieg, określony w dokumentacji wózka.**
- **W czasie jazdy podnosić lub opuszczać widel oraz przechylać mechanizmu podnoszenia.**
- **Przebywać pod podniesionymi widłami.**
- **Podnosić i przewozić osób wózkiem nieprzystosowanym do tego.**
- **Pozostawiać wózka z podniesionymi widłami.**
- **Jechać wózkiem, nie mając zapewnionej dostatecznej widoczności.**
- **Udostępniać wózka do prac transportowych osobom do tego nieupoważnionym.**
- **Dokonywać jakichkolwiek napraw i regulacji mechanizmów podczas pracy silnika.**
- **Dokonywać zmian konstrukcyjnych lub demontażu urządzeń zabezpieczających i sygnalizacyjnych oraz tabliczek informacyjnych umieszczonych przez producenta.**
- **Poruszać się wózkiem po drodze publicznej, bez spełniania wymagań przepisów ruchu drogowego.**